

ZADATAK 2

OBRADNI SISTEM:
DEBLJAČA

1.1.1 Mogućnosti obrade na mašini

Debljača služi za:

- **Dimenzionisanje debljine i širine detalja od masiva.**

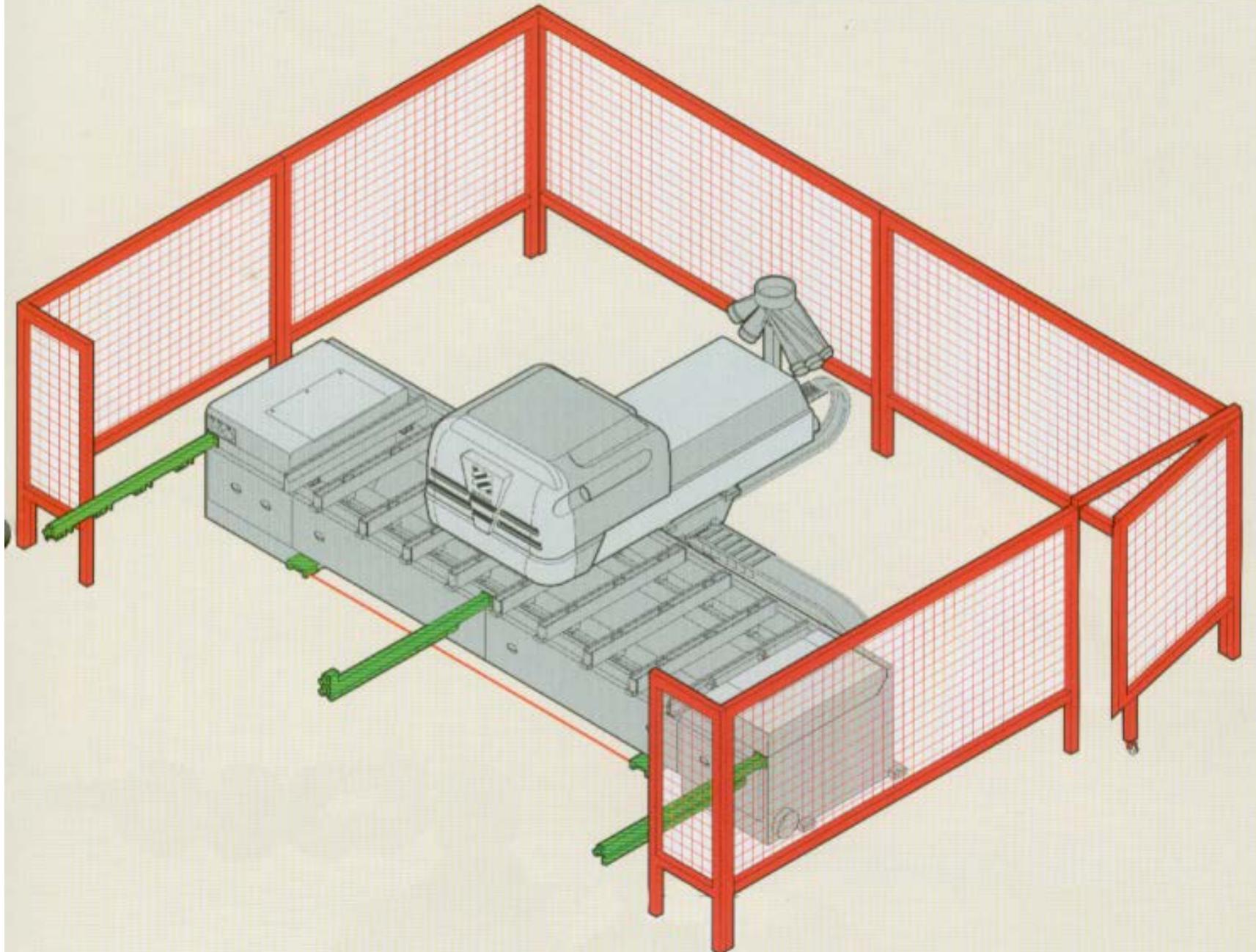
1.1.2 Mašina

a) Opšti podaci

- ❖ naziv:
- ❖ proizvođač:
- ❖ tip:
- ❖ broj radnih glava:

b) geometrijski sistem

- ❖ radni prostor mašine,
  - ❖ geometrijske karakteristike mašine
  - ❖ početna tačnost mašine
-
- ❖ Radni prostor mašine (skica)
... je određen preko skupa geometrijskih parametara koji definišu krajnje položaje pokretnih i nepokretnih elemenata obradnog sistema

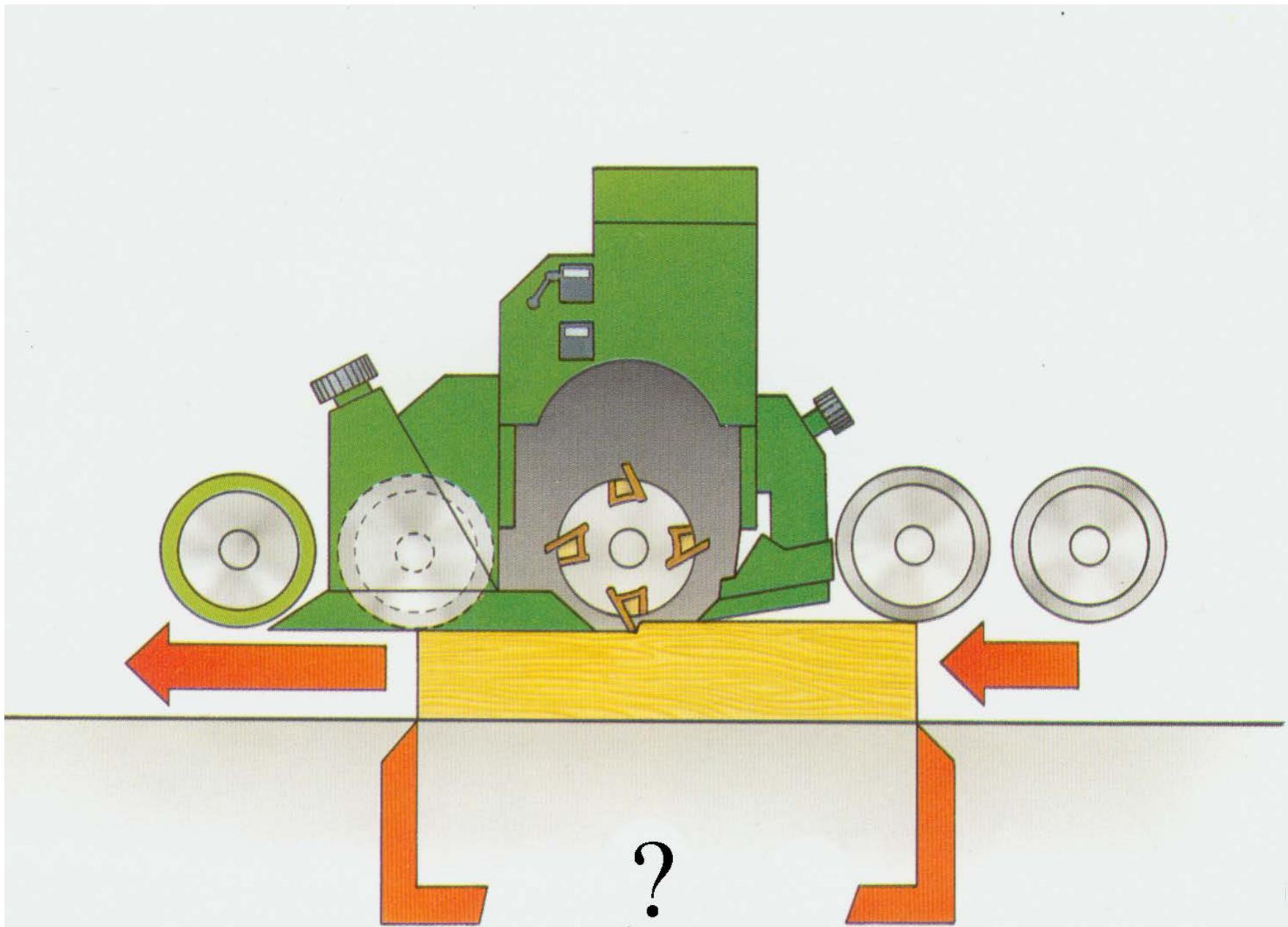

❖ geometrijske karakteristike mašine

... su ograničavajući faktori obrade na pojedinom
obradnom sistemu

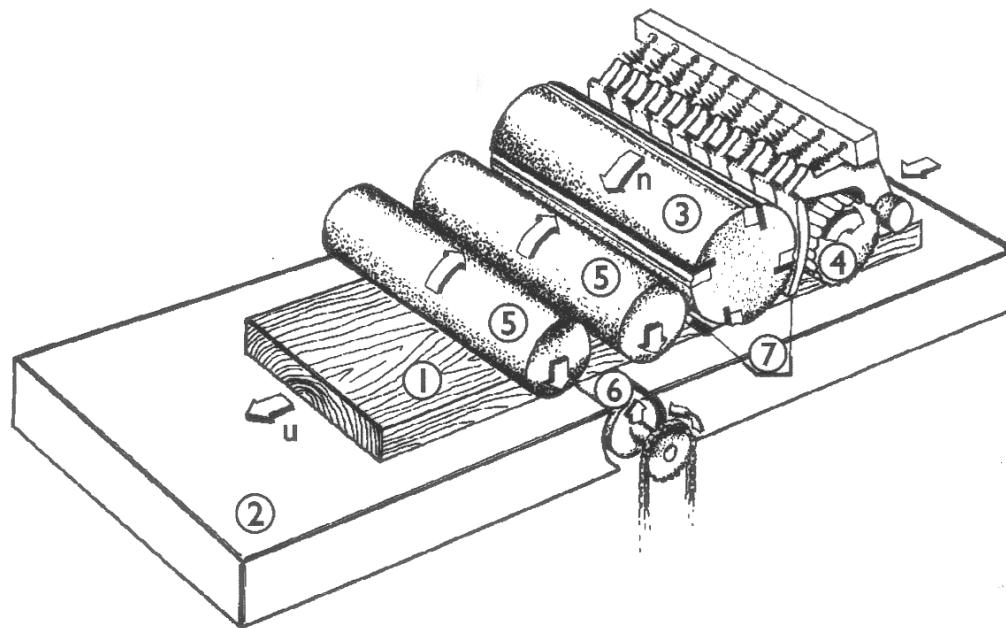

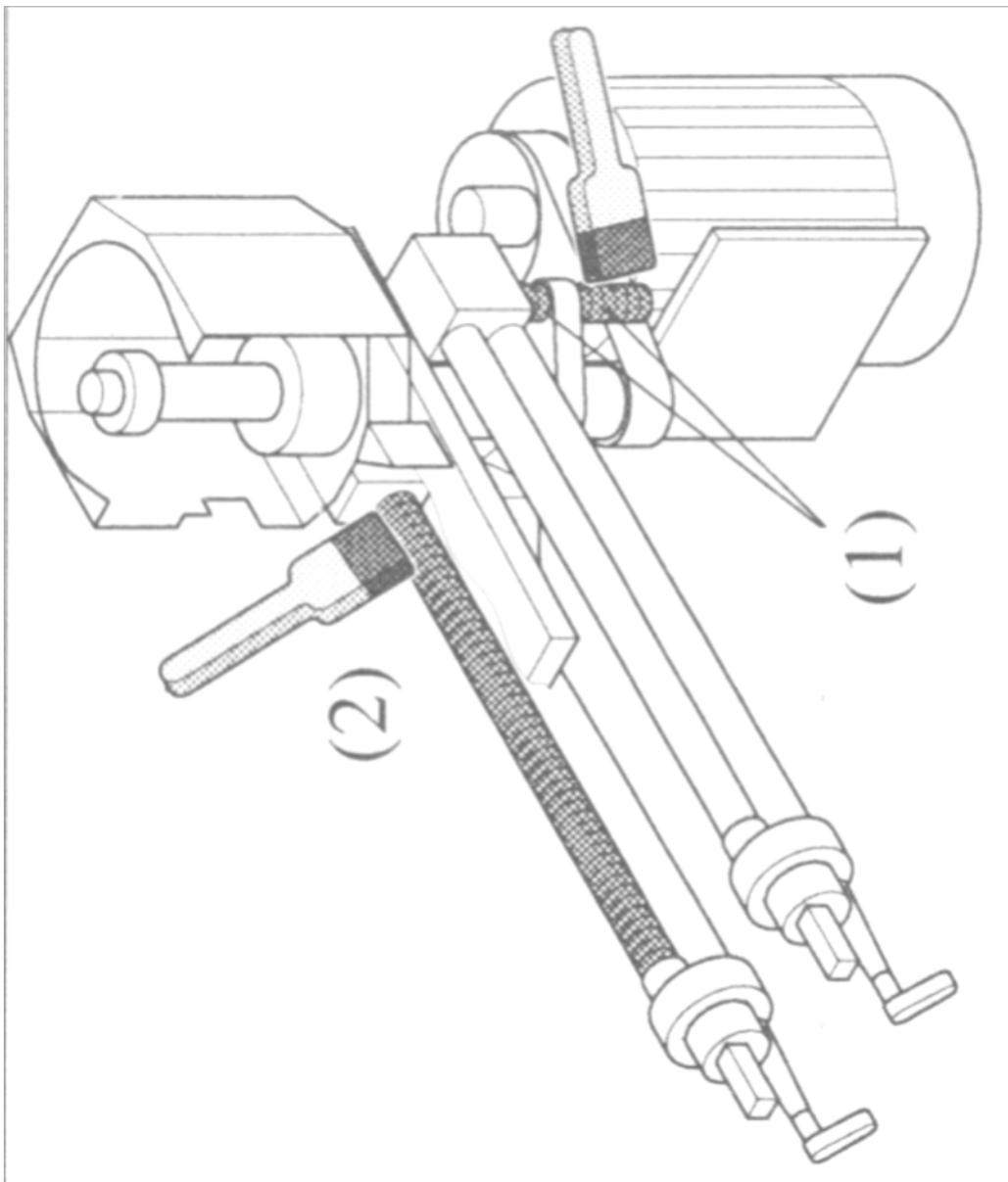
- ❖ početna tačnost mašine

Početna tačnost mašine nije utvrđena

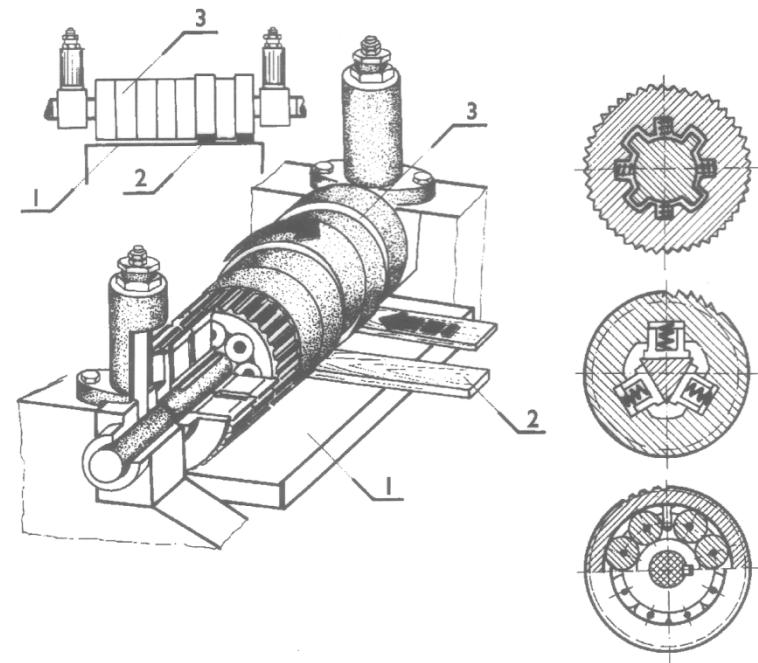
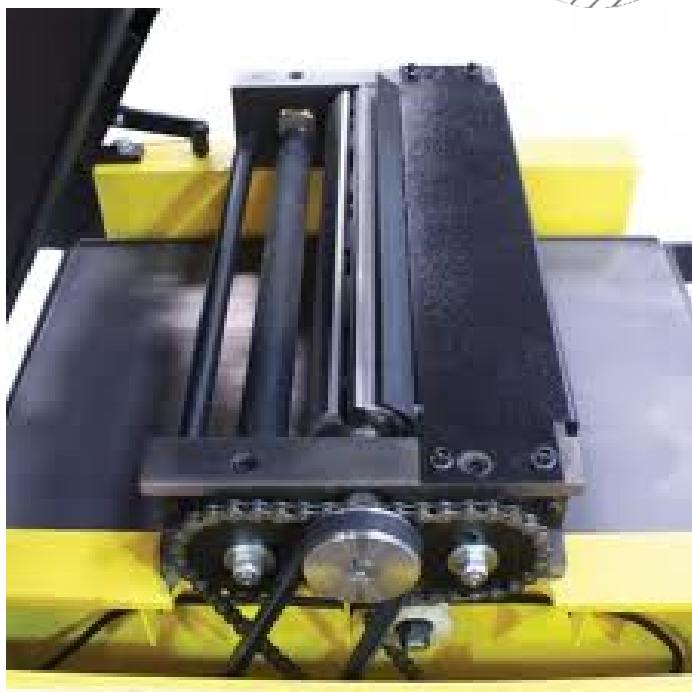
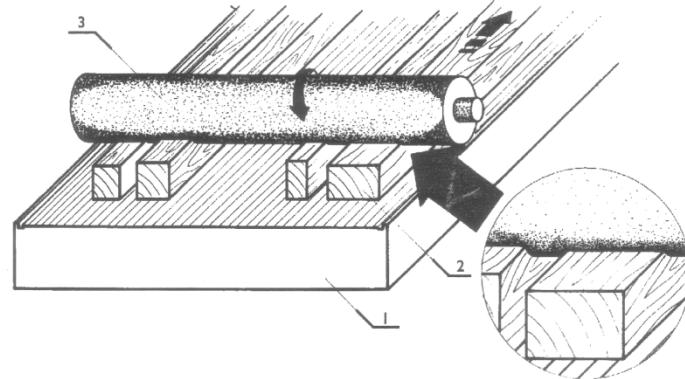
c) kinematski sistem

- ❖ glavno kretanje (skica, opis i mera glavnog kretanja)

❖ pomoćno kretanje (skica, opis i mera pomoćnog kretanja)

d) energetski sistem

- ❖ snage EM za glavna kretanja:
- ❖ snage EM za pomoćna kretanja:
- ❖ snage ostalih EM:

e) upravljanje sistemom

- *Ručno*
- neposredno ručno
- pomoću šablonu
- pomoću graničnika
- *Sistem automatskog upravljanja*
  - mehani~ki sistem upravljanja pomo}u grani~nika
  - mehani~ki sistem sa upravlja~kim vratilom
  - kopirni sistem
  - sistem kontaktnog programskog upravljanja
  - sistem numeri~kog programskog upravljanja

1.1.3 Alat

- naziv:
- proizvođač: (naziv kataloga, strana i kataloški broj)
- opšta geometrija alata: (D , d , b)
- broj sečiva:
- vrsta materijala:
- geometrija sečiva: (ravni i uglovi)

Osnovna ravan- Pr- je ravan koja prolazi kroz posmatranu tačku glavnog sečiva, a paralelena je ili upravna na neku ravan ili osu koja je od značaja pri izradi, kontroli i oštrenju alata.

Pr treba da bude upravna na pravac glavnog kretanja.

Uslovna ravan kretanja- Pf- je ravan koja prolazi kroz posmatranu tačku glavnog sečiva, upravna je na osnovnu ravan, a paralelena je ili upravna na neku ravan ili osu koja je od značaja pri izradi, kontroli i oštrenju alata.

Pf treba da sadrži vektor brzine rezanja i vektor pomoćnog kretanja.

Ravan rezanja - Ps- je ravan koja tangira ili sadrži sečivo i upravna je na osnovnu ravan.

Merna ravan klina - Pm- je ravan koja je upravna na ravan rezanja i na osnovnu ravan.

Leđni ugao – α – je ugao između leđne površine i ravni rezanja, mereno u mernoj ravni klina.

Grudni ugao – γ – je ugao između grudne površine i osnovne ravni, mereno u mernoj ravni klina.

Ugao klina – β – je ugao između leđne i grudne površine, mereno u mernoj ravni klina.

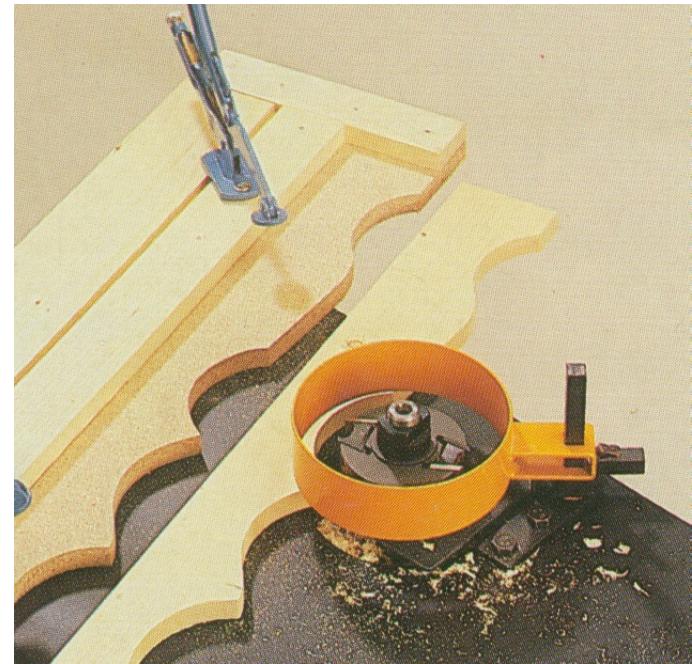
Ugao rezanja – δ – je ugao između leđne površine i ravni rezanja, mereno u mernoj ravni klina.

Napadni ugao – κ – je ugao između ravni rezanja (Ps) i uslovne ravni kretanja (Pf), mereno u osnovnoj ravni (Pr).

Ugao napada sečiva- λ - je ugao između sečiva i osnovne ravni (Pr) mereno u ravni rezanja (Ps).

1.1.4 Pomoćni pribor

- a) namena: (služi za pozicioniranje i stezanje obrtka)
- b) vrsta materijala:
- c) geometrija:

1.1.5 Pripremak

- a) vrsta materijala:
- b) vlažnost:
- c) dimenzije:
- d) skica:

1.2 Režimi obrade

1.2.1 Broj obrtaja

1.2.2 Brzina pomoćnog kretanja

1.2.3 Dubina rezanja

2. Proces obrade

2.1 Podešavanje sistema

a) tehničko-tehnološko podešavanje
mašine (skice i opis)

b) proces obrade

-baziranje (bazne površine, pritisne površine, površine koje se obrađuju)

2.2 Proračun snage

Kod pravolinijskog rezanja

$$F_1 = k_c \cdot b \cdot \sqrt{h_s}$$

$$P_k = F_1 \cdot V$$

$$P_{uk} = (1.15 \div 1.3) \cdot P_k$$

Kod rotaconog kretanja alata

$$P_k = M \cdot \omega \quad [W]$$

$$\mathcal{Z}_e = \frac{z \cdot \varphi_e}{360}$$

$$M = F_o \cdot r \quad [Nm]$$

$$\omega = \frac{2 \cdot \pi \cdot n}{60} \quad \left[\frac{rad}{s} \right]$$

$$\cos \varphi = \frac{r - a}{r}$$

$$F_o = F_1 \cdot \mathcal{Z}_e \quad [N]$$

$$F_1 = k_c \cdot b \cdot \sqrt{h_s}$$

❖ po Šlezingeru $\varphi_e < 30^\circ$

$$h_s = u_z \cdot \sqrt{\frac{a}{D}} \quad [mm]$$

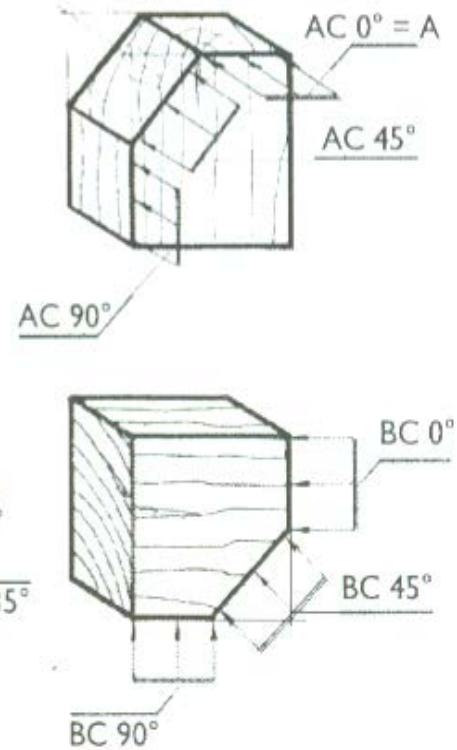
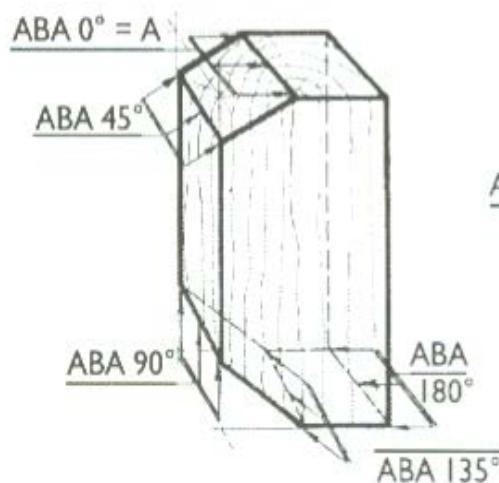
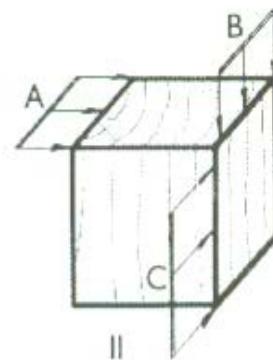
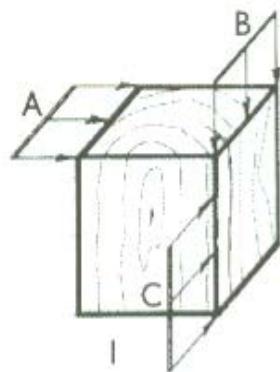
$$u_z = \frac{1000 \cdot u}{n \cdot z} \quad \left[\frac{mm}{zubu} \right]$$

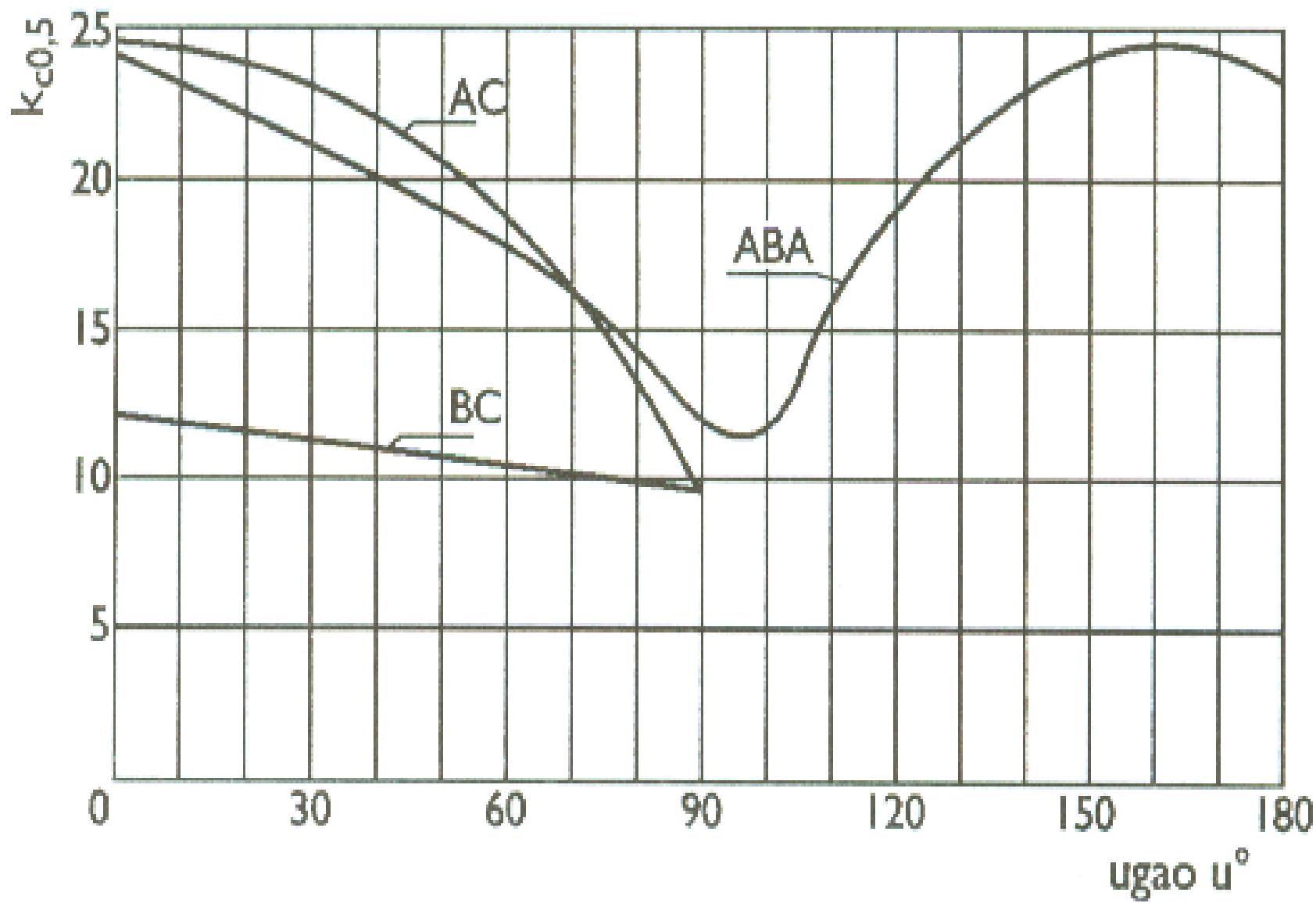
po Kavalijeru $\varphi_e > 30^\circ$

$$h_s \cdot b \cdot l_b = a \cdot b \cdot u_z$$

$$l_b = \frac{D \cdot \pi \cdot \varphi}{360} \quad [mm]$$

$$h_s = \frac{a \cdot u_z}{l_b} \quad [mm]$$

2.2 Funkcije obradljivosti

- ❖ Sila rezanja $F_1 =$
- ❖ Snaga rezanja $P_1 =$